

Mall för aktieägardirektiv

Ett aktieägardirektiv för ett församlingsägt aktiebolag bör innehålla följande:

- Syfte och principer för bolagsstyrning samt hur bolaget ska samordnas med församlingens övriga verksamhet.
- Roll- och ansvarsfördelning mellan församlingen (ägaren) och bolaget
- Vilka beslut som kräver församlingens godkännande, t.ex. ändring av bolagsordning, större investeringar, fastighetsaffärer, strategiska inriktningsändringar och andra frågor av principiell beskaffenhet eller större vikt.
- Informations- och rapporteringsskyldighet från bolaget till församlingen (t.ex. protokoll, årsredovisning, affärsplan).
- Ramar för VD-frågor, såsom samråd vid anställning och villkor.
- Hur rapporteringen ska ske, och hur den årliga verksamhetsrapporten ska visa hur bolaget uppfyllt ägarens ändamål.
- Att stiftet får nödvändig information för sin tillsyn.

Ägardirektivets syfte och principer för bolagsstyrning

Församlingens roll som aktiv ägare innebär bland annat att löpande utvärdera verksamheten och verksamhetsformen, bolagets strategier och mål, hur dessa överensstämmer med övrig verksamhet samt hur bolagsverksamheten sköts av bolagsstyrelse och bolagsledning. För att det ska finnas skäl att bedriva bolagsverksamhet krävs att verksamheten, tillsammans med övrig verksamhet, direkt eller indirekt främjar församlingens verksamhet. Det är därför naturligt att bolagsverksamheten ska samordnas med övrig verksamhet så långt det är möjligt och lämpligt. I detta ägardirektiv tydliggörs ansvar och roller mellan församlingen och bolaget.

Församlingens godkännande

Församlingen är ägare av bolaget. Ledamot i beslutande organ i församlingen har rätt att närvara vid bolagsstämmor i bolaget och har rätt att ställa frågor inom ramen för den upplysningsplikt som åligger bolagsstyrelsen och VD.

Bolagsstyrelsen ska inhämta församlingens godkännande innan beslut om vissa åtgärder fattas. Exempel på frågor där församlingens godkännande ska inhämtas:

- Ändring av bolagsordningen, innebärande exempelvis ändring av ändamålet för bolagets verksamhet
- Ändring av aktiekapitalet
- Fusion av företag
- Förvärv eller bildande av indirekt ägda bolag oavsett värde
- Förvärv av aktier eller andelar i ett annat bolag
- Bildande av stiftelse
- Förvärv eller försäljning av fastighet av sådan omfattning att det påverkar bolagets långsiktiga ekonomi
- Införande och ändring av avgiftstaxor
- Strategiska investeringar som innebär ny inriktning för bolaget eller start av verksamhet inom nytt affärs- eller verksamhetsområde
- Större investeringar som väsentligt påverkar bolagets eller församlingens ekonomi och/eller medför ökad risk
- Övriga frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt

Varje ärendes karaktär ska prövas av bolagsstyrelsen. Om styrelsen är osäker på huruvida frågan behöver församlingens godkännande, ska frågan ställas till församlingen.

Bolagets skyldigheter gentemot församlingen

Bolaget ska se till att följande handlingar utan dröjsmål delas till församlingen:

- Protokoll från bolagsstämma
- Protokoll samt beslutsunderlag från styrelsesammanträde
- Bolagets årsredovisning
- Revisionsberättelse
- Affärsplan
- Övriga av församlingen begärda handlingar

Bolagsstyrelsen är skyldig att förhålla sig till anvisningar och riktlinjer med mera som församlingen beslutat om bolagets verksamhet.

Verkställande direktörs anställning, lön och övriga förmåner

Bolagsstyrelsen ska samråda med församlingen innan verkställande direktör anställs samt beträffande lön och andra förmåner till verkställande direktör.

Bolagets styrelse

Styrelsen ska årligen utvärdera sitt eget arbete. Utvärderingen ska minst omfatta om bolagsstyrelsen saknar någon kompetens för att kunna utföra sina uppgifter, om dess arbetsformer fungerar och om den är organiserad på lämpligt sätt när det gäller eventuell arbetsfördelning. Om bolagsstyrelsen kommer fram till att det finns brister som behöver åtgärdas ska bolagsstyrelsen åtgärda bristerna eller underrätta församlingen om dessa. Bolagsstyrelsen ska årligen utvärdera verkställande direktörens insatser, varvid endast styrelseledamöterna ska närvara. Bolagsstyrelsens ansvar för bolagets organisation och arbetsfördelning dels inom bolagsstyrelsen, dels mellan bolagsstyrelse och verkställande direktör framgår av 8 kap 4–7 §§ Aktiebolagslagen.

Arbetstagarrepresentation i styrelsen

Anställda i aktiebolag och ekonomiska föreningar kan utse arbetstagarrepresentanter i styrelsen, men måste inte om företaget har färre än tjugofem anställda. Läs mer hos Bolagsverket: [Arbetstagarrepresentanter i aktiebolag – Bolagsverket](#),

För aktiebolag inom Svenska kyrkan rekommenderar kyrkostyrelsen att varje bolagsstyrelse bör söka en överenskommelse med de lokala fackliga organisationerna om att de fackliga organisationerna avstår från formella styrelseposter och istället ges möjlighet att närvara med yttranderätt och förslagsrätt vid sammanträden.

Stiftens tillsyn

När stiftet begär det ska bolaget lämna ut de handlingar som stiftet behöver. Bolaget ska också på andra sätt hjälpa stiftet i dess tillsyn, till exempel genom att svara på frågor.